

Молчанов Р. Ю.

ад'юнкт

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 351.74

ДОСВІД ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Розглянуто досвід оцінки оперативно-службової діяльності поліції іноземних держав та його впровадження в Україні. Визначено проблеми у здійсненні оцінки ефективності оперативно-службової діяльності підрозділів міліції України. Наведено досвід оцінки діяльності поліцій Великої Британії, США, Німеччини. Значну увагу приділено існуючому стану системи МВС, факторам оцінки діяльності, яка закладена в Концепції першочергових заходів реформування системи МВС та Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України.

Ключові слова: діяльність поліції, оцінка ефективності, реформування правоохоронних органів.

Постановка проблеми. З моменту набуття Україною незалежності відбулися значні політичні, економічні та соціальні перетворення, значна демократизація суспільних відносин, пов'язана з прийняттям Конституції у 1996 р. Значною віхою у розбудові незалежної держави стало підписання 27 червня 2014 р. Угоди між Україною та Європейським Союзом про асоційоване членство. Цій події передувала тривала боротьба прогресивних сил українського народу, яка вилилася у Революцію Гідності, що для всього світу стала символом прагнення народу України до сталих демократичних цінностей, гарантій прав та свобод громадян. Боротьба ще не закінчилася, тому що на Сході нашої країни триває антитерористична операція проти супротивників демократичного суверенного розвитку України.

Одним із важливих чинників входження України до співдружності європейських держав має бути подолання корупції, проведення реформ. Реформа міліції має на меті створення правових, організаційних, соціальних, політичних важелів протидії злочинності, побудову Міністерства внутрішніх справ європейського зразка.

Сучасний вимір України вимагає спрямування основного вектору розвитку на створення демократичного суспільства, здатного забезпечити кожному громадянину реалізацію його здібностей і задоволення його життєвих потреб. Проте цей процес супроводжуються рядом негативних тенденцій, що загрожують функціонуванню державного механізму [1, с. 4].

Європейська інтеграція України зобов'язує нашу державу забезпечити ефективне функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство

права, додержання прав і свобод людини і громадянина, їх ефективний захист. Одним із таких завдань є утворення Міністерства внутрішніх справ як цивільного органу європейського зразка.

Авторитет влади у сфері протидії злочинності залежить не стільки від показників розкриття кримінальних правопорушень, скільки від довіри населення до правоохоронних органів як до захисників індивідуальних і суспільних інтересів, додержання силовими структурами принципу верховенства права.

Рівень довіри громадян до міліції максимально сягав лише 3-5%, а після подій Євромайдану цей показник, за даними Інституту соціології Національної академії наук України, впав до 0,8%. Причинами такого вкрай низького кредиту довіри населення до правоохоронців стали системні недоліки в діяльності органів внутрішніх справ України [2, с. 2].

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблеми реформування та діяльності системи органів МВС України тісно пов'язані з проблемами адміністративно-правового реформування, провідниками та дослідниками якого, зокрема, є В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, О.О. Бандурка, Ю.П. Битяк, В.М. Бевзенко, І.П. Голосніченко, Є.В. Додін, В.В. Доненко, Р.А. Калюжний, Т.О. Коломoeць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Є.В. Курінний, Р.С. Мельник, В.Ф. Опришко, О.І. Остапенко, В.П. Петков, Д.В. Приймаченко, О.П. Рябченко, В.К. Шкарупа, М.М. Тищенко, Х.П. Ярмакі та ін.

Окремі питання з розвитку проблеми реформування системи органів МВС України та поліцейських систем іноземних держав досліджували М.І. Ануфрієв, В.С. Венедіктов, С.М. Гусаров, В.С. Гуславський, В.О. Заросило, Д.П. Калайнов, О.М. Ключев, В.В. Ковальська, В.В. Конопльов, О.П. Коренев, М.В. Корнієнко, С.О. Кузніченко, А.М. Куліш, М.Н. Курко, К.Б. Левченко, О.А. Мартиненко, Н.П. Матюхіна, О.М. Музичук, О.В. Негодченко, С.В. Петков, Г.О. Пономаренко, О.Ю. Синявська, Ю.Ф. Кравченко, Х.П. Ярмакі.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу міжнародного досвіду, юридичної літератури, чинного законодавства, проектів нормативно-правових актів з'ясувати окремі особливості оцінки поліції іноземних держав та шляхи їх впровадження з урахуванням європейського розвитку держави і реформи правоохоронної системи та МВС України зокрема.

Виклад основного матеріалу. Наразі потребує уваги питання ефективності діяльності Міністерства внутрішніх справ України, що обумовлюється новою соціально-політичною ситуацією в Україні, анонсованою необхідністю побудови МВС європейського зразка, що має відбуватися через розширення його організаційно-функціональної частини за рахунок здійснення керівництва державними прикордонною та міграційною службами тощо. Зазначене має відбуватися прозоро, публічно, під контролем громадянського суспільства, спрямовуватися на досягнення стратегічної мети – входження до Європейського Союзу.

Як справедливо зазначає І.В. Зозуля, система органів МВС України все ще має багато невирішених проблем, пов'язаних із невідповідністю їх діяль-

ності саме міжнародним стандартам захисту прав людини, каральною спрямованістю, дублюванням функцій з іншими правоохоронними органами, громіздким центральним апаратом, незадовільним організаційно-правовим і кадровим забезпеченням їх діяльності. До МВС України та системи його органів, що з 1996 р. за Постановою Кабінету Міністрів України № 456 перебувають у стані реформування, застосовувані з того часу з метою їх удосконалення заходи постійно зазнавали численних невдач, що прямо пов'язується тільки з відсутністю їх належного наукового обґрунтування [3, с. 1].

Виклад основного матеріалу. Європейський вектор розвитку України вимагає переоцінки діяльності всіх складових публічної влади, спрямування їх функціонування на забезпечення прав і свобод громадянина. Особливе місце тут посідає реформа правоохоронної сфери, зокрема Міністерства внутрішніх справ. Розуміючи суспільний запит на негайну реформу МВС, після розширеного засідання колегії МВС за участю Голови Верховної Ради України Експертна Рада МВС презентувала Основні заходи щодо реформування правоохоронного відомства. 22 жовтня 2014 року Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію реформування МВС та Стратегію розвитку органів внутрішніх справ. Таким чином, в Україні розпочато стратегічну реформу міліції, завдяки якій замість карального органу буде створено сучасне європейське правоохоронне відомство, місія якого – служити та захищати [2].

У Стратегії розвитку органів внутрішніх справ дається короткий опис стану МВС, в якому зазначається, що у 2013 р. органи та підрозділи Міністерства внутрішніх справ України нараховували 261 тис. осіб, включаючи персонал внутрішніх військ, курсантів та цивільних службовців. Така кількість у 1,5 рази перевищувала середній європейський показник (300 поліцейських на 100 тис. населення) та була майже вдвічі більшою, ніж передбачають рекомендації ООН – 222 поліцейських на 100 тис. населення. При 21 млн. 840 тис. осіб економічно активного населення це означало, що кожний 83-й працюючий громадянин отримував зарплату від МВС.

Враховуючи, що в сучасній Україні правоохоронні органи повинні бути, насамперед, сервісними службами, що допомагають суспільству влаштувати безпечний та законний добробут у власній країні, пропонується запровадити Стратегію розвитку органів внутрішніх справ України, яка передбачає формування МВС як інституту європейського зразка та формування поліції як основного виконавця завдання щодо забезпечення безпеки населення [4, с. 2].

Ефективність роботи МВС буде вимірюватися за системою нових критеріїв, серед яких найбільш суттєвими є: якість реагування на повідомлення населення, якість стосунків громадян з персоналом МВС, активність поліцейського персоналу в розв'язанні поточних проблем мешканців району, різноманітність заходів з метою зміцнення правопорядку, інтенсивність робочих зв'язків із органами самоврядування, державної влади, засобами масової інформації.

З огляду на актуальність питань трансформації сучасної міліції вважаємо за необхідне звернути увагу на окремі критерії ефективності оперативно-службової діяльності поліції іноземних держав. Проведений нами аналіз за-

рубіжної літератури дозволяє дійти висновку, що за кордоном не існує єдиних критеріїв та методик оцінки оперативно-службової діяльності. У різних державах підходи до її напрацювання мають багато схожого, але різняться залежно від особливостей історичного, державно-правового характеру. Більшість закордонних спеціалістів вважають поліцейську діяльність, окремі її аспекти такими, що не піддаються кількісній оцінці [5, с. 253].

Зокрема, зарубіжні дослідники проблеми в США, з одного боку, вказують, що діяльність поліції у своїй сукупності не підлягає подібному оцінюванню. Тим не менш, слід орієнтуватися на її результативність, яка залежить від відповідної діяльності інших відомств. До уваги, на їх погляд, слід враховувати якість роботи інших установ, в першу чергу судів, пенітенціарної системи, юстиції.

Найбільш часто у США використовуються такі критерії: 1) дані про рівень злочинності; 2) кількість арештів щодо кожної категорії злочинів; 3) показник у відсотках кримінальних справ, щодо яких завершено слідство; 4) кількість скарг на поліцію; 5) службове навантаження на поліцейського; 6) імідж в очах громадськості. Разом з тим вважається, що зазначених показників недостатньо і тому доцільно враховувати такі позиції, як оцінка отриманого результату під час досягнення тієї чи іншої мети, а також оцінка використаних ресурсів (матеріальних та людських) [6, с. 598].

У Великій Британії, яка має відносно децентралізовану поліцейську структуру, існують власні критерії оцінки поліцейської діяльності, наприклад: 1) плинність кадрів; 2) кількість скарг на поліцію; 3) зростання або зниження кількості злочинів; 4) здатність усувати недоліки в роботі. Мають місце також такі показники, як зростання та зниження кількості виявлених поліцією злочинів; зменшення та утримання на належному рівні внутрішніх соціальних конфліктів, сутичок тощо.

У ФРН на першому місці серед критеріїв посідає розкриття злочинів. Рівень розкриття злочинів є одним з основних кількісних показників ефективності оперативно-службової діяльності поліції. Разом з тим звертається увага на такі показники, як професійне виконання своїх функцій, найбільш оптимальне використання матеріальних та людських ресурсів, швидкість реагування на пригоди, надійність охорони об'єктів, ефективне попередження та припинення масових безладів та групових сутичок, рівень підготовленості до дій в екстремальних та надзвичайних ситуаціях [7, с. 240].

Як бачимо, у провідних країнах світу відсутні єдині критерії оцінки ефективності діяльності поліції. Пошуки оптимального варіанту тривають. Слід зазначити, що самі критерії можуть змінюватися залежно від стану злочинності та криміногенної обстановки в кожній країні. Міжнародні організації використовують для оцінки стану злочинності та стану правосуддя в країні такі показники: 1) кількість зареєстрованих поліцією (прокуратурою) злочинів, їх динаміка; 2) розкриття злочинів; кількість засуджених; 3) кількість засуджених, які утримуються у виправних установах.

В цілому всі закордонні дослідники єдині в тому, що оцінку діяльності

поліції має робити населення регіону, держави в цілому. Причому слід мати на увазі, що різні категорії осіб оцінюють діяльність поліції по-різному. Так, потерпілі, жертви злочинів використовують такі показники, як затримання та арешт злочинця, розкриття злочину, відшкодування шкоди, покарання злочинця. В цілому населення будує своє уявлення про діяльність поліції на таких показниках, як спокійна обстановка в місті проживання, щільність та присутність поліцейських, їх готовність прийти на допомогу навіть в ситуаціях некримінального характеру.

На наш погляд, при визначенні критеріїв ефективності діяльності міліції України слід обов'язково враховувати фактор адміністраційно-юрисдикційної діяльності міліції, який займає значну частку повноважень, що впливають як на ефективність власної діяльності, так і на імідж міліції в цілому. Розвиток оновленої доктрини адміністративного права призводить до переоцінки адміністративно-деліктного та кримінального законодавства, а зростання адміністративної деліктності в усіх сферах вимагає відповідної реакції від правоохоронної системи. Крім здійснення низки заходів, спрямованих на забезпечення доброчесності на публічній службі, запобігання корупції в органах виконавчої влади, потребує реформування процедура діяльності цих органів, враховуючи, що більшість із зазначених заходів має бути здійснена в рамках адміністративної реформи (зменшення дискреційних повноважень, відкритість та прозорість адміністративних рішень, обмеження можливостей для контактів між чиновником та клієнтом, врегулювання порядку надання адміністративних послуг тощо) [8, с. 8].

У сучасній Україні правоохоронні органи повинні бути, насамперед, сервісними службами, що допомагають суспільству влаштувати безпечний та законний добробут у власній країні, на реалізацію чого запроваджено саме Стратегію розвитку органів внутрішніх справ України, яка передбачає формування МВС як інституту європейського зразка та формування поліції як основного виконавця завдання щодо забезпечення безпеки населення.

Враховуючи спрямування реформи міліції на сервісне забезпечення населення, слід ефективність її роботи визначати саме з позиції оцінки цієї діяльності населенням. Втім, зазначена оцінка притаманна так званим «зовнішнім» функціям, власне для виконання яких той чи інший підрозділ і створюється. В цілому ж створюється відповідна структура, яка координує всю систему на виконання тих завдань, які спрямовані на потребу суспільства. Втім, якщо поглянути на відносини «внутрішні», які стосуються організації самого відомства, то існує система звітності за результатами діяльності кожного підрозділу, яка містить в собі кількісні показники. До недавнього часу саме такі показники презентувалися суспільству як результати діяльності міліції. Особливо це було наочним у результатах розкриття злочинів, направлення матеріалів до суду, порушення кримінальних справ, кількості складених протоколів тощо. Все це призводило до приховування злочинів, різних фальсифікацій, бездумного складання протоколів про адміністративні правопорушення, де головною була кількість складених протоколів. При

цьому, хоча зазначені показники стосувалися різних сфер оперативної службової діяльності, при порівнянні з минулими роками цифри, наприклад, складання протоколів про адміністративні правопорушення, мали бути більшими. Таким чином, існуючі критерії оцінки діяльності породжували стимулювання цієї роботи на ці показники. Тому самі по собі показники роботи ставали головними чинниками у діяльності міліції, а захист прав і свобод громадян – другорядним.

Сучасна ситуація з реформуванням МВС України відбувається в рамках реформ, запропонованих Президентом України, а саме «Стратегії реформ – 2020». Реформи мають бути системними, стосуватися одразу всіх політичних, економічних та соціальних інституцій. Саме тому «Стратегія-2020» передбачає 60 реформ та спеціальних програм, розпочати які треба майже одночасно. Президентом визначено вісім пріоритетних сфер, зміни в яких або вирішують найгостріші проблеми, або створюють інституційні передумови для проведення інших реформ. Цими пріоритетами названі антикорупційна та судова реформи, реформа правоохоронних органів, децентралізація та реформа державного управління, податкова реформа. Також серед названих Президентом пріоритетів – дерегуляція та розвиток підприємництва, реформа системи безпеки та оборони, реформа охорони здоров'я [9].

З метою забезпечення єдиної, узгодженої державної політики реформ в Україні, налагодження ефективного механізму взаємодії державних органів та інститутів громадянського суспільства у процесі здійснення реформ, із залученням до співпраці з цих питань міжнародної спільноти, впровадження системного підходу до стратегічного планування, узгодження позицій та моніторингу реалізації реформ щодо забезпечення сталого розвитку України як передумови зростання добробуту її населення, досягнення європейських стандартів забезпечення та захисту прав і свобод людини і громадянина утворено Національну раду реформ як спеціальний консультативно-дорадчий орган при Президентові України з питань стратегічного планування, узгодження позицій щодо впровадження в Україні єдиної державної політики реформ та їх реалізації [10].

Недосконалість організації управління органами внутрішніх справ призводить до збільшення часу, необхідного для реагування на порушення прав і свобод людини і громадянина, підриває довіру населення до діяльності системи органів внутрішніх справ у цілому та негативно впливає на своєчасність і ефективність заходів, спрямованих на захист та реалізацію визначених Конституцією України та законами прав і свобод.

Наявність в апаратах Міністерства внутрішніх справ та центральних органів виконавчої влади низки структурних підрозділів з ідентичними завданнями і функціями, повільне впровадження сучасних технічних засобів контролю і документообігу, значна кількість підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, а також відомчих наукових, медичних і навчальних закладів зі спорідненими завданнями та функціями призводить до бюрократизації діяльності та не сприяє ефективному використанню людських ресурсів і бюджетних коштів.

Дублювання повноважень окремих органів та підрозділів супроводжується завищеним відсотком управлінського персоналу та породжує внутрішню конкуренцію [2].

Визначальними недоліками є застаріла структура МВС та система відомчого управління, які утримують МВС на стадії непропорційно великого «міністерства міліції». Дублювання функцій різних підрозділів у цьому «міністерстві» супроводжується завищеним відсотком чисельності управлінського персоналу та внутрішньою конкуренцією між департаментами. Недосконала та повільна система прийняття управлінських рішень не сприяє гнучкому управлінню підрозділами, ефективному реагуванню на ситуацію та відповідальному ставленню керівників місцевого рівня до виконання своїх обов'язків як менеджерів [4].

У сучасних умовах ефективна правоохоронна діяльність працівників органів внутрішніх справ неможлива без усвідомлення суті поточних реформ. Від глибини внутрішнього змісту реформ і законів, що їх впроваджують, залежить правомірність працівників міліції щодо реалізації програми – перебудови правової держави [11, с. 279].

Протягом існування незалежної держави правоохоронна система України зазнала багатьох як кардинальних, так і менш значних змін, які відбувалися в межах здійснення правової та адміністративної реформ. Проте стверджувати, що в наш час створено її оптимальну систему, передчасно. Ці перетворення стосувалися всіх правоохоронних органів, в тому числі і міліції. Погляди щодо соціального призначення міліції в суспільстві різні і нерідко далекі від тих, які повинні бути в правовій державі. Сталого сучасного уявлення про роль міліції в суспільстві все ще немає [12, с. 9]. Тому основною метою Концепції подальшого реформування системи МВС є формування нової моделі діяльності органів та підрозділів органів внутрішніх справ як на центральному, так і на місцевому рівнях управління, що забезпечить розв'язання покладених на них Конституцією України та чинним законодавством завдань з охорони життя і здоров'я, прав і свобод людини і громадянина, а також захист суспільних державних інтересів.

Національна правоохоронна система, невід'ємним суб'єктом якої є органи міліції, вже не один рік функціонує в умовах постійного реформування, наслідками якого стали зміна її організаційно-штатної структури, зменшення мілітаризованості та дещо більша відкритість для населення. Проте таке реформування не вирішило основного завдання, а саме переорієнтації діяльності правоохоронних органів у цілому та міліції зокрема із каральної у соціально-обслуговуючу (сервісну), основним об'єктом охорони та захисту якої повинні стати права, свободи і законні інтереси фізичних осіб та права і законні інтереси юридичних осіб. Правоохоронна система України сьогодні не здатна ефективно виконувати покладені на неї державою функції та завдання і ще не позбулася таких негативних наслідків радянської правоохоронної системи, як надмірна централізація, мілітаризація, бюрократизм і карально-репресивний характер службової діяльності. Крім того, кардинального пере-

гляду потребує перелік завдань, функцій та повноважень міліції, а її структура, форми та напрямки взаємодії і координації з іншими правоохоронними органами, методика оцінювання якості правоохоронної діяльності міліції – удосконалення [13, с. 1].

Висновки. Подальший рух України до європейського простору зумовлює нагальність питання реформування всієї правоохоронної системи держави, що має відбуватися в руслі формування засад нової доктрини адміністративного права, за якою головним завданням даної галузі права є забезпечення реалізації та захисту прав і свобод людини та громадянина. Зазначені нами окремі особливості міжнародного досвіду оцінки ефективності діяльності підрозділів поліції мають впроваджуватися у подальшому, спиратися на обновлюване законодавство в цій сфері, знайти своє втілення у Законі України «Про поліцію», інших законах та відомчих нормативних актах.

Бібліографічні посилання

1. Електронний ресурс. – Режим доступу : www.pravo.org.ua.
2. Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.facebook.com/arsen.avakov.1/posts/729456660477776:0>.
3. Зозуля І. В. Теорія і практика реформування системи органів МВС України: адміністративно-правові засади : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07 / І. В. Зозуля ; Дніпропетр. держ. ун-т внутрішніх справ – Д., 2011. – 42 с.
4. Стратегія розвитку органів внутрішніх справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.facebook.com/arsen.avakov.1/posts/729456660477776.
5. The Police Journal. – July-September, 2004. – V. XLVII. – № 3. – P. 253-256.
6. Leonard V., More X. The Measurement of Police Productivity. – N.Y., 1982. – P. 580-610.
7. Kriminalistik. – 1988. – № 5. – P. 239-242.
8. Засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1699-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/1699-18.
9. Стратегія реформ – 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.president.gov.ua/news/31289.html.
10. Про забезпечення впровадження єдиної державної політики реформ в Україні : Указ Президента України від 23 липня 2014 року № 614/2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/614/2014.
11. Корнієнко М. В. Структурна реформа МВС: проблеми та перспективи / М. В. Корнієнко // Наук. вісн. Дніпроп. держ. ун-ту внутр. справ : зб. наук. пр. – 2006. – № 1. – С. 5-10.
12. Корнієнко М. В. Реформа МВС: функціональний і кадровий аспекти / М. В. Корнієнко // Наук. вісн. Дніпроп. держ. ун-ту внутр. справ : зб. наук. пр. – 2006. – № 2. – С. 3-6.
13. Ковальська В. В. Міліція в системі правоохоронних органів держави (адміністративно-правові аспекти) : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / В. В. Ковальська. – К., 2009. – 37 с.

Молчанов Р. Ю. Опыт оценки эффективности оперативно-служебной деятельности полиции иностранных государств и его внедрение в Украине. Определены проблемы осуществления оценки эффективности деятельности подразделений милиции Украины. Приводится опыт оценки деятельности полиции Великобритании, США, Германии. Сделан вывод о том, что формирование новой доктрины административного права, главной задачей которой является реализация и защита прав и свобод человека, должно повлиять на реформирование правоохранительных органов.

Ключевые слова: *деятельность милиции, оценка эффективности, реформирование*

правоохранительных органов.

Molchanov R. Yu. Experience of evaluation of effectiveness of police operational activity of foreign countries and its use in Ukraine. The experience of assessing of the police operational activity of foreign countries and the possibility of its implementation in Ukraine has been considered. The author has defined problems of performance of evaluation of militia activities in Ukraine. He has exposed the experience of the evaluation of the police activities in the UK, the USA and Germany.

A considerable attention is paid to the existing system of the Ministry of Interior, to the factors of evaluation of the activities that are inherent in the Concept of priority measures to reform the Ministry of Interior and in the Strategy of Development of internal affairs bodies of Ukraine. The author has supported the provisions of these documents that the efficiency of the Ministry of Internal Affairs will be judged on the new system of criteria, among which the most important are: the quality of response to call of the population, the quality of communication with citizens of the Interior Ministry personnel, activity of police personnel in resolving current problems of the community, a variety of measures strengthening the rule of law, the intensity of working relationships with local governments, public authorities, and the media.

Formation of the new doctrine of administrative law, whose main objective is the realization and protection of human rights and freedoms, should affect the reform of law enforcement agencies.

Keywords: militia activity, evaluation of effectiveness, reforming of law enforcement agencies.

Надійшла до редакції 24.12.2014

Тищенко І. О.

здобувач

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95

ПРАВОВА ПРИРОДА ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

З'ясовано правову природу електронних послуг в Україні, що є одним із видів адміністративних послуг, які надаються населенню. Поширення електронних послуг є головною умовою наближення влади до населення, оперативного задоволення потреб громадян, захисту їх прав та інтересів.

Ключові слова: послуги, адміністративні послуги, електронні послуги, електронне врядування.

Постановка проблеми. Ефективне і вільне здійснення прав людини – одна з головних ознак демократичного суспільства і правової держави. Права людини в сучасному українському суспільстві мають стати не другорядним завданням, що здійснюється у сфері функціонування виконавчої влади, а її найголовнішою метою, яка покликана принципово змінити історичну парадигму стосунків між державою і людиною. Мета „служіння” держави інтересам людини хоч і знайшла пряме текстуальне відтворення в Концепції адміністративної реформи, але поки що не стала пануючою як у свідомості